

İran'ın yaptırım zincirinden kurtulması bölgeyi etkileyecek

İran'a yönelik ekonomik ve finansal yaptırımların kaldırılmasını değerlendiren uzmanlar, daha zengin İran'ın daha fazla istikrarsızlık üreteceği tahmininde bulunurken, ekonomik açıdan ise olumlu yansımaları olacağı öngörüsünde bulundular.

📅 20.01.2016 👤 📍 📁 dünya (/tr/dunya), analiz haber (/tr/analiz-haber) < < <

📌 🐦 (https://twitter.com/intent/tweet?url=http://v.aa.com.tr/507761&text=İran'ın yaptırım zincirinden kurtulması bölgeyi etkileyecek %23AA @anadoluajansi) 🔗 (http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://aa.com.tr/tr/dunya/iranin-yaptirim-zincirinden-kurtulmasi-bolgeyi-etkileyecek/507761&title=İran'ın yaptırım zincirinden kurtulması bölgeyi etkileyecek) 🖨️

(/tr/pg/foto-galeri)
(/tr/vj/video-galeri)

VİYANA - HASAN TOSUN

İran'a yönelik ekonomik ve finansal yaptırımların kaldırılmasını değerlendiren uzmanlar, daha zengin İran'ın daha fazla istikrarsızlık üreteceği tahmininde bulunurken, ekonomik açıdan ise olumlu yansımaları olacağı öngörüsünde bulundular.

İran, 250 bin kişinin hayatını kaybettiği ve yaklaşık 9 milyon insanın yerinden edildiği Suriye'de rejimin en büyük destekçisi. **Yaptırımları** altında ezilmesine ve iç problemlerle boğuşmasına rağmen İran, bugüne kadar Suriye Devlet Başkanı **Beşşar Esed**'e verdiği desteği sona erdirmeye yönünde adım atmadı. Yaptırımların kalkmasıyla daha fazla ekonomik güce erişecek İran'ın, Suriye'de rejim yanlısı milislere ve Şii savaşçılara desteğini artırmasından ve bölgede Suriye ve Yemen'de çatışmaları körüklemesinden endişe ediliyor.

İran yönetiminin uluslararası sisteme entegre olarak elde edeceği avantajları işbirliğine mi yoksa çatışmalara mı harcayacağı tartışma konusu oldu.

Harvard Üniversitesi Dış İlişkiler Merkezi'nden kıdemli araştırmacı **William Tobey**, **Alanya** ve Suriye'de fazlasıyla saldırgan politikalar izleyen **İran**'ın yaptırımların kalkmasıyla birlikte terörizme daha fazla finansal destek sağlayacağını ve bunun da bölgesel çatışmaları artıracığını söyledi.

"İran bölgede huzursuzluk yaratma imkanlarını artıracak"

Yaptırımların kalkmasıyla **İran**'ın dondurulmuş 100 ila 150 milyar dolar paraya ulaşacağını, petrol satışı ve ticaretten dolayı gelirlerini artıracığını belirten Tobey, "Tahran zaten fazlasıyla agresif. Bundan sonra İran, askeri ve terörist tutkularına daha fazla finansal kaynak ayırabilecek. Bu da İran'ın bölgede huzursuzluk yaratma imkanlarını artıracak" dedi.

Tobey, İran ile Suudi Arabistan arasındaki ilişkilerin zaten bozuk olduğunu ve ilerleyen günlerde daha bozulacağını tahmin ettiğini aktardı.

"Bölgesel amaç ve arzularını tetikler"

Washington Yakın Doğu Politikaları Enstitüsü Terörle Mücadele ve İstihbarat Programı Direktörü **Matthew Levitt**, yaptırımlar nedeniyle İran'ın son 18 ayda Lübnan'daki Hizbullah milislerine yardımları askıya aldığını ve bu nedenle Hizbullah'ın eylemlerinin azaldığını kaydetti.

Levitt, İran'ın ekonomik olarak güçlenmesinin Hizbullah'ın Lübnan'da siyasi partilere ve sosyal gruplara baskıları artırması ve siyasi krizi derinleştirmesi anlamına geleceğini dile getirdi.

İran'ın Suriye'deki istikrarsızlığı Lübnan'a taşıyabilecek potansiyele sahip olduğuna işaret eden Levitt, "İran'ın finansal yeteneklerinin güçlenmesi bölgesel amaç ve arzularını tetikler. Bu da Irak, Yemen ve Lübnan'daki Şii milislerinin güçlenerek bölge ve küresel güvenliğe tehdit oluşturmasına yol açar" ifadelerini kullandı.

Olumlu yansımaları olacak

Bazı uzmanlar ise İran'ın uluslararası sisteme entegre olmasının diğer çatışmaların çözümüne katkı sunacağını düşünüyor.

Princeton Üniversitesi Woodrow Wilson Okulu öğretim üyesi **Seyid Hüseyin Mousavian**, "yaptırımların kaldırılmasının ekonomik, siyasi ve diplomatik açıdan olumlu yansımaları olacağını" söyledi.

Mousavian, yaptırımların kaldırılmasıyla **İran**'ın sınırlama olmadan dünya piyasasına petrol satabileceğini, dondurulmuş paralarına ulaşacağını ve İran ekonomisinin yüzde 7 oranında büyüyeceğini kaydetti.

Nükleer anlaşmanın Suriye ve Yemen'deki bölgesel işbirliğine kapı aralayacağını ileri süren Mousavian, Viyana'da gerçekleştirilen Suriye toplantılarının buna örnek olduğunu ifade etti. Mousavian, İran ile küresel güçlerin, organize suçlar, uyuşturucu kaçakçılığı, sığınmacı krizi ve DAESH ile mücadelede daha fazla işbirliği yapabileceğini vurguladı.

Londra Üniversitesi İran Çalışmaları Merkezi Başkanı Prof. Dr. **Arshin Abid-Moghaddem** ise diplomatik bir başarı olarak nitelendirdiği nükleer anlaşmanın, Batı Asya'dan Doğu Afrika'ya uzanan coğrafyada istikrara yönelik atılmış bir adım olduğu değerlendirmesinde bulundu.

"Küresel Ortadoğu" kitabının editor yardımcısı da olan Moghaddem, yaptırımların kaldırılmasının İran ile Batı arasındaki diplomatik iletişim kanallarının daha fazla açılmasını sağlayacağını belirterek, bunun Suriye, Yemen ve Irak'ta istikrarın sağlanmasına yardımcı olacağını öngördü.

Moghaddem, İran ile Suudi Arabistan arasındaki ilişkilerin geçmişteki gibi tekrar düzeltilebileceğini aktardı. Petrol fiyatlarının 30 doların altına düştüğünü hatırlatan Moghaddem, İran'ın bundan sonra günlük 100 bin varil petrol üretimi yapacağını ve üretim kesintisi olmaması halinde petrolün varil başına 25 doların altına kadar düşeceğini tahmin ettiğini vurguladı.

Anadolu Ajansı web sitesinde, AA Haber Akış Sistemi (HAS) üzerinden abonelere sunulan haberler, özetlenerek yayımlanmaktadır. **Abonelik için lütfen iletişime geçiniz.** (/tr/p/abonelik-talep-formu/1001)

---

günün başlıkları

- 12 : 04 **politika (/tr/politika/)**
Bakanlar Kurulu toplantısı başladı (/tr/politika/bakanlar-kurulu-toplantisi-basladi/510077)
- 11 : 30 **türkiye (/tr/turkiye/)**
Adalet Bakanlığı 'Alevilik' ile ilgili çalışma grubu kurdu (/tr/turkiye/adalet-bakanligi-alevilik-ile-ilgili-calisma-grubu-kurdu/510053)
- 11 : 02 **politika (/tr/politika/)**
Türkiye-AB Siyasi Diyalog Toplantısı başladı (/tr/politika/turkiye-ab-siyasi-diyalog-toplantisi-basladi/510026)
- 10 : 23 **eğitim (/tr/egitim/)**
Terör mağduru öğrenciler telafi eğitimine başlıyor (/tr/egitim/teror-magduru-ogrenciler-telafi-egitimine-basliyor/510004)
- 10 : 07 **dünya (/tr/dunya/)**
ABD'deki kar fırtınasında ölü sayısı 30'a yükseldi (/tr/dunya/abddeki-kar-firtinasinda-olu-sayisi-30a-yukseldi/509995)
- 00 : 00

analiz haberler (/tr/analiz-haber)

- İran sisteminde belirleyici 'mutlak lider' Hamaney (/tr/dunya/iran-sisteminde-mutlak-liderin-belirleyiciligi/510095)**

- [KDP ile KYB yol ayrımında \(/tr/dunya/kdp-ile-kyb-yol-ayriminda/509423\)](/tr/dunya/kdp-ile-kyb-yol-ayriminda/509423)
- [Moldova'da "ikinci Ukrayna" senaryosu \(/tr/dunya/moldovada-ikinci-ukrayna-senaryosu/508983\)](/tr/dunya/moldovada-ikinci-ukrayna-senaryosu/508983)
- [Litvinenko raporu Putin'in canını yakacak \(/tr/dunya/litvinenko-raporu-putin-in-canini-yakacak/508936\)](/tr/dunya/litvinenko-raporu-putin-in-canini-yakacak/508936)
- [Türkiye'nin Balkan Politikası Çıkar Değil Vizyon Hedefli \(/tr/analiz-haber/turkiyenin-balkan-politikasi-cikar-degil-vizyon-hedefli/508846\)](/tr/analiz-haber/turkiyenin-balkan-politikasi-cikar-degil-vizyon-hedefli/508846)

 (<http://www.facebook.com/anadoluajansi>)
  (<http://www.twitter.com/@anadoluajansi>)
  (<http://www.youtube.com/user/anadoluajansi>)
  (<https://instagram.com/anadoluajansi>)
  (/tr/rss/default?cat=guncel)

kurumsal

- > tarihçe (/tr/p/tarihce)
- > yayın ilkeleri (/tr/p/yayin-ilkeleri)
- > künye (/tr/p/kunye)
- > yurt dışı bürolar (/tr/p/yurt-disi-burolar)
- > iletişim (/tr/p/iletisim)
- > ürünlerimiz (/tr/p/urunlerimiz)
- > gündem (/tr/p/gundem)
- > poolphoto (/tr/p/poolphoto/1005)
- > insan kaynakları (/tr/lk)
- > AA 100. yıl vizyonu (/tr/p/aa-100-yil-vizyonu)
- > sosyal medya politikaları (/tr/p/sosyal-medya-politik)
- > yurt içi bürolar (/tr/p/yurt-ici-burolar)
- > basın odası (/tr/p/basin-odasi)
- > kalite yönetim sistemi (/tr/p/kalite-yonetim-sistemi)
- > yasal uyarı (/tr/p/yasal-uyari)
- > duyuru servisi (/tr/p/duyurular/1002)
- > sponsorluk (/tr/p/sponsorluklar/1006)
- > abonelik talepleri (/tr/p/abonelik-talep-formu/1001)
- > şirket haberleri (<http://www.aa.com.tr/tr/sirket-haberleri>)
- > finans terminali (<http://aafinans.com>)
- > anadolu images (<http://www.anadoluiimages.com>)
- > enerji terminali (<http://aaenergyterminal.com>)
- > Haber Akademisi (<http://www.aahaberaademisi.com/>)
- > seçim 2015 (<http://secim.aa.com.tr/>)

mobil servisler

- > iPhone uygulaması (<https://itunes.apple.com/tr/app/anadolu-ajans-mobil/id936244304?mt=8>)

- > iPad uygulaması (<https://itunes.apple.com/tr/app/anadolu-ajans-mobil/id936244304?mt=8>)
- > Android uygulaması (https://play.google.com/store/apps/details?id=com.aa.arage.mobile.android.mobile_androidic)

© Anadolu Ajansı (/tr) 2016